

*Комисия по правни въпроси
Председателят*

13.6.2017

Г-н Йежи Бузек

Председател

Комисия по промишленост, изследвания и енергетика

БРЮКСЕЛ

Относно: Становище относно правното основание на предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Регламент (ЕС) № 994/2010 (2016/0030(COD))

Уважаеми господин Председател,

С писмо от 11 май Вие се отнесохте до комисията по правни въпроси – съгласно член 39, параграф 2 от Правилника за дейността – с искане тя да даде своето становище относно целесъобразността на правното основание на предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ и за отмяна на Регламент (ЕС) № 994/2010 (2016/0030(COD)).

Предложеното от Комисията правно основание е член 194 от ДФЕС, който представлява правното основание на политиката на Съюза в областта на енергетиката. По време на междуинституционалните преговори, обаче, беше счетено за необходимо да се добави препратка към параграф 2 на горепосочения член, в който се посочва, че мерките се установяват в съответствие с обикновената законодателна процедура. Ето защо комисията по промишленост, изследвания и енергетика изисква становище относно целесъобразността на член 194, параграф 2 от ДФЕС като правно основание на горепосоченото предложение.

Комисията разглежда гореспоменатия въпрос на своето заседание от 12 юни 2017 г.

I. Контекст

Въпросният регламент има за цел да осигури предприемането на всички необходими

мерки за гарантиране на непрекъснати доставки на газ на цялата територия на Съюза и по-специално на защитените клиенти в случай на трудни климатични условия или прекъсвания на доставките на газ.

За изпълнението на тази цел в проекта на регламент се предлага по-силна регионална координация, като някои принципи и стандарти се определят на равнището на ЕС. Предлаганият подход предвижда държавите членки да си сътрудничат тясно в рамките на своите региони при провеждането на регионални оценки на риска. За да се гарантира съгласуваност в рамките на ЕС, регионалните оценки на риска ще се провеждат въз основа на симулация в рамките на ЕС при общи стандарти и конкретен сценарий. Рисковете, установени чрез регионалните оценки на риска, ще се решават в регионалните превантивни планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации, които трябва да бъдат подложени на партньорска проверка и одобрени от Комисията.

В предложението се посочва като правно основание член 194 от ДФЕС; Комисията обаче не уточнява на кой параграф от този член следва да се основава предложението.

II. Относим член от Договора

В предложението на Комисията като правно основание се посочва следният член от Договора за функционирането на Европейския съюз, Дял XXI „Енергетика“ (подчертаването е добавено):

Член 194 от ДФЕС

1. В рамките на установяването или функционирането на вътрешния пазар и предвид необходимостта от опазване и подобряване на околната среда, политиката на Съюза в областта на енергетиката има за цел, в дух на солидарност между държавите членки:

а) да осигури функционирането на енергийния пазар;

б) да обезпечи сигурността на енергийните доставки в Съюза;

в) да насърчава енергийната ефективност и спестяването на енергия, както и разработването на нови и възобновяеми енергийни източници; и

г) да подпомага взаимната свързаност на енергийните мрежи.

2. Без да се засяга прилагането на други разпоредби на Договорите, Европейският парламент и Съветът, като действат в съответствие с обикновената законодателна процедура, установяват необходимите мерки за постигане на целите, посочени в параграф 1. Тези мерки се приемат след консултация с Икономическия и социален комитет и с Комитета на регионите.

Те не засягат правото на дадена държава членка да определя условията за използване на енергийните си ресурси, да избира между различни енергийни източници и да определя общата структура на енергийното си снабдяване, без да се засягат разпоредбите на член 192, параграф 2, буква в).

3. Чрез дерогация от параграф 2 Съветът, като действа в съответствие със специална законодателна процедура, с единодушие и след консултация с Европейския парламент, установява посочените в параграф 2 мерки, когато те са предимно с фискален характер.“

III. Съдебна практика

Съгласно установената практика на Съда на ЕС изборът на правното основание на общностен акт трябва да се основава на обективни критерии, които да могат да бъдат предмет на съдебен контрол, сред които са по-специално целта и съдържанието на акта.¹ Изборът на неправилно правно основание може следователно да представлява основание за отмяна на въпросния акт. Освен това Съдът е постановил, че посочването на правното основание е необходимо, за да се определят редът и условията за гласуване в рамките на Съвета.² Точността при посочването на правното основание придобива особено значение в настоящия случай, тъй като член 194, параграфи 2 и 3 се позовават съответно на обикновената законодателна процедура и на специална законодателна процедура с единодушие в Съвета.

IV. Цел и съдържание на предлагания регламент

С настоящия регламент се създават разпоредби, чиято цел е да гарантират сигурността на доставките на газ чрез осигуряване на правилно и постоянно функциониране на вътрешния пазар на природен газ, като се позволи прилагането на извънредни мерки, когато пазарът вече не може да осигури изискваните доставки на природен газ, и като се предвиди ясно определение за отговорностите и тяхното разпределение между предприятията за природен газ, държавите членки и Съюза както по отношение на превантивните действия, така и по отношение на реакцията на конкретни прекъсвания на доставките. Настоящият регламент предвижда също така прозрачни механизми, в дух на солидарност, за координиране на планирането за извънредни ситуации на равнището на държавите членки, региона и Съюза, както и на реакцията при такива извънредни ситуации.

V. Анализ и определяне на целесъобразното правно основание

Целта на настоящия регламент е да осигури предприемането на всички необходими мерки за гарантиране на непрекъснати доставки на газ на цялата територия на Съюза и по-специално за защита на потребителите в случай на трудни климатични условия или на прекъсвания на доставките на газ.

Както подчертава Правната служба на ЕП в своето становище, договореното изменение на правното основание не изменя по същество основата, избрана от Комисията за

¹ Решение от 1987 г. по дело Комисия/Съвет („Общи тарифни преференции“) (С-45/86, Recueil, стр. 1439, т. 5); Решение от 2007 г. по дело Комисия/Съвет (С-440/05, Сборник, стр. I-9097); Решение от 2009 г. по дело Комисия/Парламент и Съвет (С-411/06, Сборник, стр. I-7585).

² Вж. решение от 1 октомври 2009 г. по дело Комисия/Съвет (CITES), С-370/07, EU:C:2009:590, по-специално точки 37 – 38 и 56.

нейното предложение, а прави избора на правно основание по-точен, като се определя съответният параграф от член 194 ДФЕС, на който да се позоват съзаконодателите.¹

Член 194 от ДФЕС съдържа в параграфи 2 и 3 две различни правни основания за мерки от различен характер. Като се има предвид, че параграф 3 се отнася до мерки, които са предимно с фискален характер, параграф 2 се отнася до приемането на необходимите мерки за постигане на целите, посочени в параграф 1, които включват, наред с другото, сигурността на доставките. Освен това е важно да се отбележи, че член 194 ДФЕС предвижда различни законодателни процедури в зависимост от характера на мярката. В съответствие с член 194, параграф 3 от ДФЕС специална законодателна процедура се прилага, когато се извършва само консултация с Парламента и когато се изисква единодушие в Съвета за мерки предимно с фискален характер. В съответствие с член 194, параграф 2 от ДФЕС обикновената законодателна процедура се прилага за приемането на мерки, необходими за постигане на целите, посочени в член 194, параграф 1, в т.ч. сигурността на доставките.

Тъй като от изложеното по-горе е видно, че регламентът попада в последната категория от мерки, е полезно и целесъобразно в правното основание да се упомене изрично член 194, параграф 2 от ДФЕС.

VI. Заключение и препоръка

С оглед на горепосоченото като правно основание на предложението следва да бъде посочен член 194, параграф 2 от ДФЕС.

На заседанието си от 12 юни 2017 г. комисията по правни въпроси съответно реши с единодушие² да препоръча на комисията по промишленост, изследвания и енергетика да посочи член 194, параграф 2 от ДФЕС като правно основание на посочения регламент.

С уважение,

Павел Свобода

¹ SJ-0277/16.

² На окончателното гласуване присъстваха: Павел Свобода (председател), Лидия Йоанна Герингер де Оденберг (заместник-председател), Жан-Мари Кавада (заместник-председател), Лаура Ферара (заместник-председател), Макс Андерсон, Жоел Бержерон, Хейди Хаутала, Мери Хънибол, Саджад Карим, Силвия-Ивон Кауфман, Жил Льобретон, Антониу Мариню и Пинту, Емил Радев, Йозеф Сайер, Аксел Фос; Доминик Билд, Антанас Гуога, Данута Язловецка, Катержина Конечна, Меря Кюльонен, Виктор Негреску, Виржини Розьер, Ели Шлайн, Косма Злотовски (заместници).